

JUHÁSZ-NAGY PÁL

1935. január 29-én született Juhász-Nagy Pál debreceni biológus, a XX. századi magyar ökológia egyik legnagyobb alakja.

Juhász-Nagy Pál általános és középiskoláit Debrecenben végezte. Gimnáziumi évei alatt nagy érdeklődést mutatott mind a humán, mind a reáltantárgyak iránt. A biológiát egyik tanára szeretettette meg vele, így fordult a természettudományok irányába. A Református Kollégium Gimnáziumában érettségizett 1953-ban, majd tanulmányait a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen folytatta.

1955 és 57 között a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemre járt, ahol biológia-kémia szakos középiskolai tanárként végzett. Visszatérve Debrecenbe a KLTE TTK Növénytani Intézetében helyezkedett el gyakornokként, a doktori cím megszerzése után ugyanitt tanársegéd, majd adjunktus lett. 1964-től az ELTE-n tanított, ahol jelentős ökológiai és elméleti biológiai tudományos iskolát hozott létre.

Juhász-Nagy Pálra egyetemi évei alatt két professzora is döntő hatást gyakorolt. Soó Rezső botanikus, a debreceni Botanikus Kert egyik alapítója, a fitoszociológia (növénytársulástan) szakértője a növényzövetkezetek összetettségére hívta fel a figyelmét, Rényi Alfréd matematikus pedig a valószínűségszámítás és a kombinatorika iránti érdeklődését alapozta meg. Tanulmányi évei alatt részt vett a Soó Rezső vezette debreceni, majd a budapesti Növénytani Intézet munkájában, első dolgozatait a klasszikus cönológia (társulástan) és ökológia (környezettan) témakörében írta, elsősorban a növényzet és a talaj kapcsolatát vizsgálta. Később a fő szakterülete a biomatematikai modellezés és az információelmélet biológiai alkalmazása lett. Új eredményeket ért el a biológiai társulások szerkezeti modelljének kidolgozása terén. Nevéhez fűződik a modern ökológia egységes fogalomrendszerének, módszerelméletének megalapozása, az úgynevezett szupraindividuális biológia elméleti alapjainak megteremtőjeként tartják számon.

„Juhász-Nagy Pál a hazai ökológia meghatározó alakja, egy merőben új világot nyitott szupraindividuális biológiában. Oroszlánrésze van abban, hogy e tudományt ne növénygyűjtő vagy lepkehálóval rohangáló műkedvelők hobbijának tekintsék, hanem a többi, jóval nagyobb múltú diszciplínával egyenrangú, egzakt tudományként.” – írta róla Kalapos Tibor, az ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszékének egyetemi docense.

Karizmatikus tanár volt, igazi polihisztor, tanítványai mesterként tisztelték, az egyetemen mindenki csak JNP-ként emlegette. Fontos szerepet játszott az ELTE Biológus Tudományos Diákkör (BTDK) létrehozásában, egy időszakra a szervezet tanárelnöke is volt.

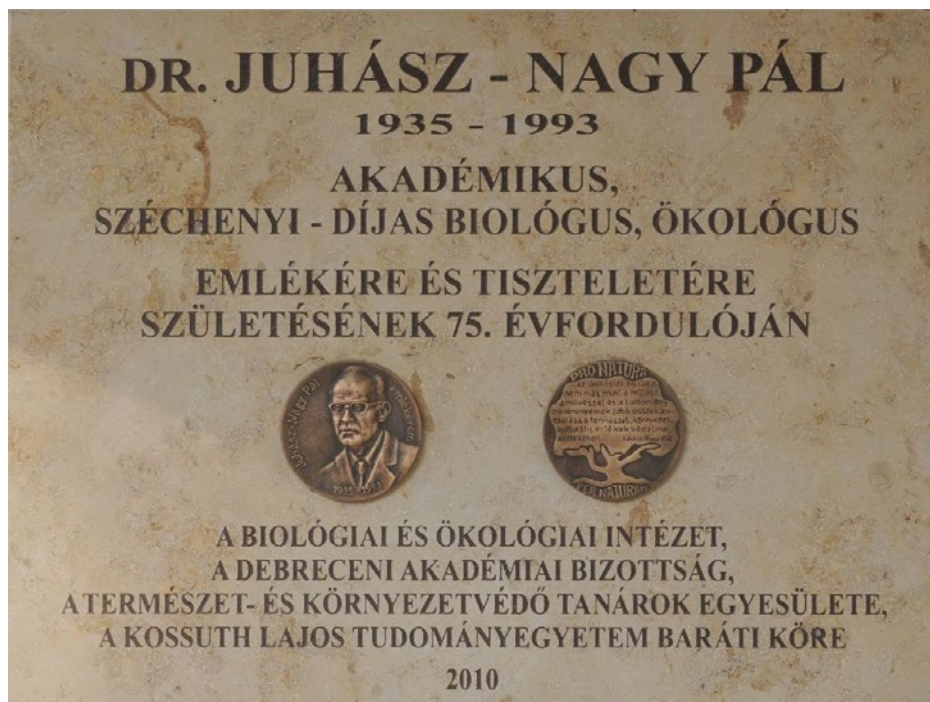
1990-től a Magyar Tudományos Akadémia tagja lett.

1993. április 5-én elhunyt el, a Farkasréti Temetőben nyugszik. 2004-ben sírját a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság védetté nyilvánította.

2001-ben felvette nevét a Debreceni Egyetem Juhász-Nagy Pál Doktori Iskola. Emlékére az MTA és az Új Európai Iskola az Elméleti Biológiáért és Ökológiáért Alapítvány (NEST) 2005-ben Juhász-Nagy Pál-díjat alapított, amelyet egy szakmai bizottság ítél oda minden évben az elméleti biológia és az ökológia területén végzett kiemelkedő munka elismeréseképpen.

2010-ben Juhász-Nagy Pál születésének 75. évfordulóján a Debreceni Egyetemen márvány emléktáblát avattak fel tiszteletére.

Ökológia Épület, 4032 Debrecen Egyetem tér 1.

Források:

http://ramet.elte.hu/~ramet/staff/Kt/Emlekezés_JNP_KalaposTibor.pdf

<http://www.nevpont.hu/view/6647>

<http://tudosnaptar.kfki.hu/historia/egyen.php?nanev=juhasznp>

<http://nol.hu/tud-tech/a-dobbenetes-vegtelen-1502813>

<http://www.matud.iif.hu/05okt/15.html>